

Programma 6 | Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Opsterland staat, net als veel andere gemeenten, voor grote uitdagingen in het sociaal domein. Daarbij wordt ingezet om de transformatie verder vorm te geven door het sociaal domein betaalbaar en bereikbaar te houden voor inwoners, nu en in de toekomst.

De Koers Sociaal Domein is leidend in ons handelen waarbij we werken aan een leefbare, inclusieve samenleving waarbij we 'mienskip-iseren' om de samenleving als eerste aan zet te houden en gemeente te laten faciliteren. We benutten de 'krêft fan de mienskip' en kijken naar mogelijkheden in plaats van beperkingen van inwoners. Daarbij ligt dankzij de Preventie Agenda 2030 de nadruk op preventie, het algeheel welbevinden, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg en het versterken van zelfredzaamheid, eigen kracht en initiatieven van de inwoners.

Participatie en Armoede

De toenemende inflatie en gestegen kosten voor levensonderhoud treffen een groeiende groep inwoners in Opsterland. Uit landelijk onderzoek blijkt dat tussen de 60% en 70% van de inwoners, die zich melden bij gebiedsteams, financiële problemen kent. Werk kan helpen om het inkomen te verhogen, maar ook om meer structuur te ervaren en kan bijdragen aan verbetering van de gezondheid. Ook is er inkomensondersteuning beschikbaar voor de groep die dit nodig heeft. Vroegtijdige hulp en ondersteuning voorkomen dat er sprake is van groeiende schuldenproblematiek. Om deze groep beter te helpen verbeteren we de integrale dienstverlening aan inwoners op het gebied van werk, inkomen, (jeugd)zorg en ondersteuning.

Wmo en Jeugdwet

Zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en de Jeugdwet doen we op basis van de volgende uitgangspunten:

- lichte en algemene zorg waar mogelijk, complexe en gespecialiseerde zorg waar nodig;
- ondersteuning zo veel mogelijk dichtbij, op maat en passend bij de behoefte;
- vraag- en resultaatgericht werken;
- gericht op mogelijkheden, niet op onmogelijkheden.

Het gebiedsteam ondersteunt kinderen en ouders bij lichte vragen over opvoeden en opgroeien tot het bieden van samenhangende zorg in de breedte. Kinderen zijn het meest geholpen wanneer de inzet in verbinding staat met het brede veld. Het gebiedsteam is slechts verantwoordelijk voor circa de helft van de verwijzingen. De andere helft wordt verwezen via de huisarts, medisch specialist of gecertificeerde instelling. Samen met de andere Friese gemeenten in Sociaal Domein Fryslân ontwikkelen we maatregelen die meer grip bieden op het verlagen van de kosten, het beperken van directe verwijzingen en het vergroten van het aantal intensiteiten van zorg. Deze maatregelen worden meegenomen in de nieuwe inkoop van jeugdhulp. Daarnaast werken we als Opsterland aan een verdere samenwerking met de huisartsen en de gecertificeerde instellingen en het versterken van onze eigen toegang via het gebiedsteam.

Samen met andere gemeenten blijven we door lobby via de VNG en P10 bij de Rijksoverheid aandacht vragen voor de opgaven en knelpunten in het Sociaal Domein.

Kaderstellende documenten

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving

Preventieagenda Sociaal Domein Opsterland 2021-2030

Kadernota Dorpshuizenbeleid 2021 - 2026

Beleidsnota nieuwe Wet inburgering OWO 2022-2025

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Opsterland 2020

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Doelstellingen

We willen een afname van 10% van het aantal doorverwijzingen naar de Kredietbank en 20% toename van de inzet van vrijwilligers binnen de schuldhulpverlening

Door het inzetten op goede en slimme preventie en vroegsignalering kan voorkomen worden dat mensen doorverwezen moeten worden naar de financiële schuldhulpverlening door de Kredietbank. Enerzijds is het vanuit maatschappelijk oogpunt belangrijk om met mensen in contact te komen voordat de betalingsproblemen tot problematische schulden leiden. Anderzijds zorgt dit voor de gemeente voor minder uitgaven aan de Kredietbank.

Maatregelen

Op basis van de armoedemonitor en de behoeftepeiling actualiseren wij het armoedebeleid, met een focus op kinderen

Omschrijving (toelichting)

Wij willen het bestaande armoedebeleid herijken en (nog) beter laten aansluiten bij de uitgangspunten die in het sociaal domein gehanteerd worden. Idealiter draagt ons armoedebeleid bij aan het in beweging komen en blijven. Hierbij passen we nieuwe inzichten toe. Het sociaal domein kent een grote bezuinigingsopgave en er moeten op diverse terreinen keuzes gemaakt worden die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. Dit is medebepalend voor de herijking van het armoedebeleid.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben wij, in samenwerking met Sport Fryslân, een pilot Volwassenenfonds opgezet. Deze pilot is in 2022 gecontinueerd. Dit draagt ertoe bij dat mensen met een laag inkomen kunnen deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten. De pilot is mede gefinancierd met behulp van externe partijen.

In 2022 is alle inzet gericht geweest op het compenseren van de grote stijging van kosten van levensonderhoud.

We zetten een pilot op voor een Geldloket, waar mensen terecht kunnen met vragen over financiën

Omschrijving (toelichting)

Wij zorgen dat inwoners met vragen het Geldloket weten te vinden. Dit doen we door bij die gesprekken met mensen waarbij een financieel aandachtspunt naar boven komt te wijzen op het bestaan van het Geldloket voor specifieke ondersteuning.

Kwaliteit (toelichting)

Wij zijn in 2022 doorgegaan met onze inzet voor het Geldloket, zodat inwoners met geldzorgen hier laagdrempelig over in gesprek kunnen met de gemeente. Ook bieden we online via onze pagina Geldloket veel informatie aan over het omgaan met geld. Inwoners kunnen ons via deze route ook snel en laagdrempelig bereiken.

Wij zetten een netwerkoverleg op met (vrijwilligers)organisaties die betrokken zijn bij mensen met financiële problemen

Omschrijving (toelichting)

Door gewijzigde wetgeving hebben we meer mogelijkheden gekregen voor het organiseren van vroeg signalering. In goede afstemming met onze netwerkpartners maken we actief gebruik van deze mogelijkheden.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn er weer gesprekken gevoerd over vroegsignalering met onze netwerkpartners. Door deze inzet is er een goede lokale samenwerking ontstaan. Een toename van 20% van het aantal vrijwilligers is niet gehaald. Het is over de volle breedte van het sociaal domein steeds lastiger om vrijwilligers te vinden. Dat geldt ook voor schuldhulpverlening.

Doelstellingen

We willen het aantal personen dat onder bewind staat laten afnemen met 20%

Ondanks dat er inspanningen gedaan worden om het aantal personen onder bewind af te laten nemen, blijft de instroom nog steeds hoog. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de geldende procedure, waarbij de rechtbank een beoordeling doet of onderbewindstelling noodzakelijk is. Landelijk wordt gewerkt aan een wetswijziging die ervoor moet zorgen dat deze procedure wordt aangepast en de gemeenten een rol krijgen in de beoordeling van de noodzakelijkheid van bewindvoering.

Maatregelen

We ontwikkelen andere (meer integrale en informele) vormen van ondersteuning op maat

Omschrijving (toelichting)

Door de vroegsignalering van schuldsituaties te verbeteren kan de inzet van externe bewindvoering verlaagd worden en kan de budgetcoach worden ingezet. Blijvend aandachtspunt is de inzet van vrijwilligers bij ondersteuning van financiële problemen; niet elke situatie leent zich voor inzet van een vrijwilliger.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een systeem van vroegsignalering van schulden opgezet in samenwerking met het Bureau Kredietregistratie. Ook is er met betrokken vrijwilligersorganisaties overleg geweest. Er zijn afspraken gemaakt over de inzet van vrijwilligers en wanneer er tot inzet van een professional overgegaan moet worden.

Volgens onze informatie hadden in januari 2018 178 personen een vergoeding voor bewindvoering via de bijzondere bijstand. In januari 2022 waren dit er 191. Een stijging van 13 personen in vier jaar (7%).

Doelstellingen

Wij verhogen de uitstroom uit de bijstandsuitkering en verminderen de instroom ten opzichte van de benchmarkgemiddelden

Het doel is om het aantal bijstandsuitkeringen te verminderen.

Maatregelen

Met de andere gemeenten in Zuidoost-Fryslân stellen we een marktwerkingsplan op

Omschrijving (toelichting)

In dit marktwerkingsplan staan concrete acties met als centrale doel om in samenwerking met werkgevers uitkeringsgerechtigden te plaatsen op een betaalde baan. Dit gaat onder andere over regionale opleidingstrajecten, matching events, social return on investment (SROI) en het regionaal inzichtelijk maken van het klantenbestand.

Kwaliteit (toelichting)

In plaats van een nieuw marktwerkingsplan is in 2022 samen met de gemeenten in de arbeidsmarktregio Zuidoost Fryslân een jaarplan opgesteld met de titel 'van mismatch naar match'. Dit plan is gericht op een betere regionale samenwerking met als doel om kwetsbare

jongeren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de regio beter te begeleiden richting werk. Voor de gehele arbeidsmarktregio Fryslân is in 2022 een Strategische Koers vastgesteld voor de periode 2022-2026, met de focus op drie doelen: duurzame inzetbaarheid verhogen, Leven Lang Ontwikkelen stimuleren en arbeidsmobiliteit bevorderen.

We brengen voor de werkgeversbenadering in samenwerking met de afdeling Economische Zaken de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart

Omschrijving (toelichting)

We brengen de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart. Hierdoor kunnen we gericht met werkgevers in gesprek gaan over mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen. Ook krijgen we dan inzichtelijk waar een kloof zit tussen vraag en aanbod, en kunnen we hierop anticiperen.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de uitvoering van Werk en Inkomen is een goed zicht op kansrijke sectoren voor nieuwe en kansrijke banen. Er liggen korte lijnen met bedrijven via de jobhunter, de klantmanagers Werk en team Economische Zaken.

We meten onze prestaties op het gebied van werk en inkomen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland is deelnemer aan de landelijke Divosa Benchmark, een instrument waarmee gemeenten hun prestaties op het gebied van werk & inkomen kunnen meten en vergelijken met andere gemeenten.

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn in Opsterland in 2022 meer mensen uitgestroomd uit de bijstand dan ingestroomd. Tevens is in 2022 de uitstroom uit de bijstandsuitkering hoger en de instroom in de bijstand lager ten opzichte van de benchmarkgemiddelden.

De gemeente Opsterland heeft in 2022 deelgenomen aan de Divosa Benchmark. In oktober 2022 heeft een managementgesprek plaatsgevonden over de resultaten van de gemeente op het gebied van Werk en Inkomen in 2022 ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in de regio. Opsterland scoort goed in de uitstroom ten opzichte van de gemeenten in de regio, met ook een goede inzet op loonkostensubsidies.

Wij analyseren wat werkt bij de groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en ontwikkelen op basis daarvan een gerichte aanpak

Omschrijving (toelichting)

Deze groep uitkeringsgerechtigden wordt in verhouding groter, doordat uitkeringsgerechtigden die aan het werk kunnen ook daadwerkelijk aan het werk zijn. Bij de aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt denken wij aan een combinatie van sociale activering, welzijnsbevordering en sport en bewegen.

Kwaliteit (toelichting)

Bij de aanpak voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt is in 2022 vooral gebruik gemaakt van individuele trajecten om deze mensen fysiek in beweging te krijgen met als doel om hun gezondheid en leefstijl positief te beïnvloeden.

Wij continueren onze inzet 'aan de voorkant' met de aanpak " Meteen in Beweging" en poortwachter

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk de re-integratie vanaf dag één te starten. Hier beginnen wij al mee bij het eerste contact via de poortwachter en met de aanpak 'Meteen in Beweging'. Het doel is de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk op te roepen, het recht op uitkering zo snel mogelijk vast te stellen en zo snel mogelijk een re-integratieplan te maken.

Kwaliteit (toelichting)

De werkwijze 'Meteen in Beweging' is gecontinueerd in 2022. Er zijn in 2022 meer mensen uitgestroomd uit de bijstand dan ingestroomd.

Er is verder gewerkt aan een betere borging van de Open House Regeling met betrekking tot inkoop van externe re-integratiediensten. Hiervoor zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd samen met externe aanbieders, die dienstverlening bieden voor de brede doelgroep van onze bijstandspopulatie.

De samenwerking met het leerwerkbedrijf Caparis is gecontinueerd voor de doelgroepen Afspraakbanen, Beschut Werk, Re-integratietrajecten en plekken voor Inburgeraars.

Wij zetten voor uitkeringsgerechtigden leer-werktrajecten op in kansrijke branches als zorg, groen en techniek

Omschrijving (toelichting)

Leer-werktrajecten zijn een belangrijk voorschakeltraject voor mensen die in een kansrijke branche willen werken, maar niet de juiste achtergrond hebben. Door in samenwerking met scholen en werkgevers leer-werktrajecten op te zetten dichtten wij dit gat zoveel mogelijk.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is samen met scholen, Caparis en werkgevers in de arbeidsmarktregio Fryslân gewerkt aan het realiseren van leerwerktrajecten voor onze uitkeringsgerechtigden. Er zijn bijvoorbeeld trajecten gestart voor kansrijke sectoren als de techniek, de zorg en het groen.

Er is in 2022 samen met Caparis ook uitvoering gegeven aan het project Taal op de Werkvloer voor nieuwkomers.

Doelstellingen

Wij willen dat in 2022 30% van de nieuwkomers met een bijstandsuitkering is uitgestroomd naar werk en 60% participeert

De taal-werkstages zijn een zeer effectief instrument om de afstand tot de arbeidsmarkt van nieuwkomers te verkleinen. We gaan verder met het inzetten van dit instrument en verbreden de aanpak door de jobhunter ook te betrekken bij het vinden van plekken.

Maatregelen

Wij verhogen de inzet op een activerend weekvullend programma om te voorkomen dat nieuwkomers langer dan nodig gebruik maken van een uitkering

Omschrijving (toelichting)

In de uitgevoerde evaluatie van het activeringsplan nieuwkomers is geconcludeerd dat het leren spreken van het Nederlands de belangrijkste sleutel is voor participatie (meedoen). Naast de inzet op het vinden van taal- en werkstages, werken wij aan het samenstellen van een week vullend programma waar taalonderwijs een belangrijke rol gaat spelen. We zoeken hierbij ook de aansluiting bij de verdere vormgeving van het Taalplein. Dit sluit goed aan bij de rol die wij als gemeente hebben sinds de invoering van de nieuwe Wet inburgering.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is op basis van de nieuwe Wet inburgering 2021 een weekvullend programma voor statushouders ontwikkeld. Dit hebben we in 2022 doorontwikkeld, zodat nieuwkomers na huisvesting in onze gemeente zo snel mogelijk actief aan de slag gaan. Dit doen zij op basis van een persoonlijk inburgeringsplan, dat voor en met alle volwassen nieuwkomers wordt gemaakt. Het beoogde percentage van 60% participatie wordt daarmee ruimschoots gehaald. Onze inschatting is dat 30% uitstroom van nieuwkomers uit de bijstandsuitkering niet gehaald is. Het gaat om een inschatting, omdat het wettelijk niet toegestaan is om de achtergrond (in dit geval nieuwkomer) van een inwoner met een bijstandsuitkering te registreren.

Wij zetten in op het vinden van taal-werkstages

Omschrijving (toelichting)

Taal-werkstages zijn een goed instrument om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. We willen onze inzet hierop verhogen.

Kwaliteit (toelichting)

Naar aanleiding van de nieuwe Wet inburgering zijn met diverse partijen afspraken gemaakt over taal-werkstages. Nieuwkomers voor wie een taal-werkstage een passende start is van de inburgering, starten hier zo snel mogelijk mee, vanaf de huisvesting in onze gemeente.

Doelstellingen

Wij willen dat meer kinderen meedoen door het bereik van het Kindpakket te vergroten naar 80%

De kosten binnen het sociaal domein staan onder druk. Het vergroten van het bereik van het Kindpakket naar 80% van de kinderen willen we binnen het bestaande budget voor het Kindpakket realiseren.

Maatregelen

Wij stellen een plan van aanpak op voor het vergroten van de bekendheid en het gebruik van het Kindpakket

Omschrijving (toelichting)

Het vergroten van het bereik maakt onderdeel uit van de herijking van het minimabeleid. Bij de herijking van het minimabeleid speelt dat er momenteel in het sociaal domein een forse bezuinigingsopgave ligt. Er worden op diverse terreinen keuzes gemaakt die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. De noodzakelijke bezuinigingen in het sociaal domein zijn ook bepalend voor het plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn onze inspanningen vooral gericht geweest op de crises die zijn ontstaan op het terrein van de kosten van levensonderhoud en de opvang van vluchtelingen.

Doelstellingen

Wij willen het aantal personen dat niet meedoet aan de samenleving (trede 1 en 2 van de Participatieladder) terugbrengen tot maximaal 20% van de bijstandspopulatie

Maatregelen

De methodiek Mobility Mentoring wordt onderdeel van ons ondersteuningspakket

Omschrijving (toelichting)

Mobility Mentoring is een relatief nieuwe aanpak om mensen blijvend uit de armoede te helpen. De aanpak richt zich op duurzame economische zelfredzaamheid en daarmee het wegnemen van bronnen van stress, bijvoorbeeld op het gebied van schuldenproblematiek of re-integratie.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 heeft dit project nagenoeg stilgelegen vanwege personele wisselingen en uitval met daaropvolgend de Oekraïne- en energiecrisis. De planning is om dit project vanaf het 2e kwartaal 2023 weer op te pakken.

We voeren de Omgekeerde Toets in binnen de uitvoering; eerst bepalen wat de hulpvrager nodig heeft, dan hoe dit in regelgeving in te passen

Omschrijving (toelichting)

De Omgekeerde Toets is een werkwijze die kan helpen bij het integraal oppakken van een hulpvraag. De medewerkers van het gebiedsteam zijn inmiddels getraind in het toepassen van de werkwijze.

Kwaliteit (toelichting)

Nadere analyse en voortschrijdend inzicht hebben duidelijk gemaakt dat het vooral gaat om houding en gedrag en minder om het werken volgens een vaste methodiek. De omgekeerde toets is vooral gericht op de methodiek, terwijl wij in de praktijk al werken in de geest van deze methodiek. Of we nog overgaan tot invoering van de vastgestelde werkwijze gaan we nader overwegen.

Wij onderzoeken hoe wij de tegenprestatie kunnen uitbreiden naar 4 uur per week

Omschrijving (toelichting)

Er is een plan van aanpak opgesteld over de tegenprestatie. Daarin is de doelgroep geanalyseerd en is gekeken wie al een tegenprestatie verricht. In 2021 heeft een verdere analyse plaatsgevonden van de groep die nog geen tegenprestatie verrichtte, en zijn hier acties op ingezet. Een groot deel van cliënten doet momenteel al een tegenprestatie, dit aantal willen we verder verhogen.

Kwaliteit (toelichting)

De tegenprestatie als instrument in de participatiestimulering is in 2022 verankerd als onderdeel van het werkproces van het Cluster Werk richting de klant. Hierdoor verrichtte in 2022 meer dan driekwart van de bijstandsgerechtigden een vorm van tegenprestatie.

Doelstellingen

Wij willen leven in armoede tegengaan door de verzekeringspositie van mensen met een laag inkomen te verbeteren

De uitwerking van dit punt hangt samen met de herijking van het Minimabeleid. De herijking van het beleid moet nog plaatsvinden. Daarnaast hangt dit samen met een landelijke discussie over de toekomst van een collectieve ziektekostenverzekering voor minima en de noodzaak tot kostenbesparing in het sociaal domein.

Maatregelen

Wij voeren een onderzoek uit naar de effectiviteit van de bestaande regeling AV Frieso

Omschrijving (toelichting)

De collectieve ziektekostenverzekering maakt deel uit van het gemeentelijk armoedebeleid. Het onderzoek is nog niet uitgevoerd, omdat er een aantal ontwikkelingen zijn die te maken hebben met de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering. In de eerste plaats is dit de landelijke discussie over het al dan niet kunnen handhaven van een collectieve verzekering voor minima. In de tweede plaats moet er ingrijpend bezuinigd worden in het sociaal domein.

Kwaliteit (toelichting)

Door diverse omstandigheden heeft de verdere uitwerking in OWO nog niet plaatsgevonden. In 2022 zijn de bestaande afspraken gecontinueerd.

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Doelstellingen

We gaan meer algemene, lokale en toegankelijke voorzieningen realiseren

De vrij toegankelijke (algemene) voorziening van dagbesteding in Gorredijk, Ureterp en Beetsterzwaag is succesvol. Mensen kunnen er zonder indicatie van de gemeente en naar eigen behoefte gebruik van maken. De hoge mate van tevredenheid bij inwoners en zorgpartijen gekoppeld aan de reductie van de zorgkosten voor de gemeente, stimuleert uitbreiding van het aantal vrij toegankelijke voorzieningen.

Maatregelen

Wij gaan met dorpen en professionele zorgpartijen in gesprek om te kijken welke voorzieningen (dagbesteding, respijtzorg) lokaal kunnen worden opgezet

Omschrijving (toelichting)

Er worden lokaal door vrijwilligers activiteiten georganiseerd, die een positief effect hebben op de leefbaarheid van het dorp. Niet iedereen is in staat om aan die activiteiten mee doen. Samen met de vrijwilligers en professionele zorgpartijen gaan we kijken of er lokaal activiteiten kunnen worden opgezet, die ook bezocht kunnen worden door dorpsgenoten die nu nog in een ander dorp naar dagbesteding gaan.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn de twee pilots in samenwerking met de Odensehuizen voortgezet. Inmiddels groeit het aantal bezoekers. Zij omschrijven het bezoeken van de Odensehuizen als erg waardevol.

De sociale inloop met Stjoer is gestart en wordt ook door een groeiend aantal mensen bezocht. Bovendien zetten zij mensen, die in eerste instantie als bezoeker komen, succesvol in als vrijwilliger.

Doelstellingen

Wij faciliteren het langer thuis blijven wonen

Landelijk beleid is erop gericht dat mensen lang zelfstandig wonen. Dat is niet altijd zo vanzelfsprekend. Met het verstrekken van algemene en maatwerkvoorzieningen en het ondersteunen van de mantelzorgers (respijtzorg) proberen we zo lang mogelijk zelfstandig wonen te

ondersteunen. Op basis van de (eerste) netwerkbijeenkomsten gaan we in 2022 inventariseren of en hoe we ons huidige aanbod bij het langer thuiswonen moeten herzien.

Maatregelen

We bieden blijversleningen en verzilverleningen aan om gebruik van de Wmo te voorkomen

Omschrijving (toelichting)

De blijvers- of verzilverlening kan onder andere worden ingezet om aanpassingen aan de woning te realiseren, waardoor de bewoner langer zelfstandig kan wonen. Het beroep op Wmo-woningaanpassingen kan daardoor afnemen.

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie van de blijvers- en verzilverlening is uitgevoerd. Het aantal aanvragen blijft achter bij de verwachtingen. We bekijken of dit door het aanbrengen van samenhang met andere instrumenten veranderd kan worden. Daarnaast worden de bevindingen meegenomen in de actualisatie van de Woonvisie.

We informeren inwoners over technische hulpmiddelen

Omschrijving (toelichting)

De ontwikkeling van technische hulpmiddelen gaat snel. De markt informeert de inwoner uitgebreid dat deze hulpmiddelen bijdragen aan zelfstandigheid. De gemeente informeert inwoners ook en stimuleert hen om vooral zelf te investeren in technologie. Waar dat niet lukt kan de blijvers lening worden ingezet.

Kwaliteit (toelichting)

De beperkingen als gevolg van de lockdown hebben ook tot inzicht in nieuwe kansen en mogelijkheden geleid. Hierdoor hebben we ook nog andere mogelijkheden verkend, naast het opzetten van een Slimotheek. Hierbij kan gedacht worden aan het (aanvullend) inzetten van een I-pad bij het geven van ondersteuning.

We organiseren individuele voorzieningen op maat voor inwoners die dat nodig hebben

Omschrijving (toelichting)

Bij het verstrekken van voorzieningen wordt ingezet op de meest efficiënte voorzieningen die passen bij de hulpvrager. Voorzieningen zijn gericht op het zo zelfstandig mogelijk functioneren van mensen. We zien een toename van het aantal personen dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening, als gevolg van de vergrijzing. Dit is ook het gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn we verdergegaan met het toepassen van het Normenkader HH bij nieuwe aanvragen en bestaande gebruikers van Hulp bij het huishouden. We hebben het overgrote deel van de huidige gebruikers van hulp bij het huishouden op basis van het Normenkader HH opnieuw geïndiceerd.

We stimuleren met verschillende voorzieningen/projecten ondersteuning van inwoners door het eigen netwerk

Omschrijving (toelichting)

We zetten blijvend in op het stimuleren van activiteiten die ertoe bijdragen dat inwoners meer vanuit het eigen netwerk worden ondersteund met als doel dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen.

Kwaliteit (toelichting)

De opbouwwerker en de medewerker preventie hebben geïnvesteerd in het verstevigen van de dorpssteunpunten. Zij hebben contact met de verschillende stichtingen van sociaal cultureel werk en de bloeizones. De aanwezigheid van de opbouwwerker en de medewerker preventie heeft een positieve rol gespeeld in de samenwerking tussen diverse partijen.

Wij stellen een uitvoeringsprogramma op voor de Visie preventie en welzijn

Omschrijving (toelichting)

Wij hebben een Visie op preventie en welzijn opgesteld, omdat wij willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond, veilig en zelfstandig kunnen zijn. Preventie kan hierin een belangrijke rol spelen. Naast een visie hebben we een uitvoeringsprogramma samengesteld. Dit programma moet bijdragen aan de discussie waar we qua preventie mee door willen gaan, wat we anders willen doen en met welke activiteiten we willen stoppen. Het aantoonbare effect van activiteiten speelt hierin een belangrijke rol.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de preventie-agenda 2021-2030 opgesteld. Om hier concreet uitvoering aan te geven hebben we een uitvoeringsplan en een actieplan opgesteld. Het uitvoeringsplan beschrijft hoe we jaarlijks tot een aantal acties komen. Het actieplan beschrijft deze acties en loopt van jaar tot jaar. In 2022 hebben we ondanks de inzet voor de vluchtelingen crisis vanuit Oekraïne en de energiecrisis veel van deze acties uitgevoerd. Zo zijn er bijvoorbeeld twee medewerkers in het gebiedsteam aangenomen voor het versterken van de sociale basis in de dorpen.

Doelstellingen

Wij willen dat minder mensen zich eenzaam voelen

De medewerkers van het Gebiedsteam hebben aandacht voor mensen met eenzaamheidsgevoelens en proberen hen te stimuleren om iets aan dat gevoel te doen. Zelf actie ondernemen of meedoen aan lokaal georganiseerde activiteiten zijn dan de opties. Als daar begeleiding bij nodig is, dan kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Maatregelen

We nodigen elk dorp uit om een netwerkbijeenkomst te organiseren over het welzijnswerk en bespreken daar ook het thema eenzaamheid

Omschrijving (toelichting)

Innovatieve bestrijding van eenzaamheid wordt een speerpunt van ons beleid. We zetten in op het normaliseren van eenzaamheid en zingeving. Hierbij wordt binnen het gebiedsteam ingezet op het herkennen, het bespreekbaar maken en het achterhalen van de oorzaak van de eenzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

Als start zijn er in 2022 twee bijeenkomsten georganiseerd met de dorpssteunpunten. Eenzaamheid is een van de onderwerpen die daar besproken zijn.

Doelstellingen

Wij willen de 'o-lijn' versterken door vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen

De lokale infrastructuur van vrijwilligers en vrijwilligerswerk is groot, maar divers. Indien vrijwilligers ondersteuning nodig hebben om hun werk te kunnen doen of om met nieuwe doelgroepen om te gaan, dan is ondersteuning mogelijk. We gaan stimuleren dat mensen, die nu vaak op voorzieningen van de gemeente zijn aangewezen, weer zoveel mogelijk gaan meedoen aan de activiteiten in het dorp.

Maatregelen

Wij gaan de dorpen en bewoners ondersteunen bij de zorg voor elkaar

Omschrijving (toelichting)

Het Gebiedsteam en de samenwerkingspartners ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers. Op dit moment kunnen vrijwilligers gebruikmaken van verschillende vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld vrijwilligersverzekering, vrijwilligersbemiddeling. (Overbelaste) mantelzorgers kunnen lotgenoten treffen bij het mantelzorgcafé, maar ook gebruik maken van respijtzorg en huishoudelijk hulp (op indicatiebasis).

Kwaliteit (toelichting)

In het gebiedsteam zijn een opbouwwerker en een medewerker preventie en voorlichting veel in de dorpen aanwezig en kunnen zo kijken naar wat nodig is. Ze hebben onder andere twee mantelzorgdagen georganiseerd en zijn bezig met het versterken van de positie van de dorpssteunpunten.

Daarnaast is Code Hans bezig met het organiseren van het Voor Elkaar Plein waar vrijwilligers en hulpvragers bij elkaar gebracht worden. De samenwerking met de opbouwwerker en de medewerker preventie heeft ertoe geleid dat er slimme verbindingen zijn gelegd waardoor vraag en aanbod voor vrijwilligerswerk beter bij elkaar komen.

Thema Jeugdhulp

Doelstellingen

We verbeteren de vroegsignalering van kwetsbare kinderen

We borgen de vroegsignalering voor alle leeftijden door goede afspraken in de keten en een preventieaanbod voor de jeugd.

Maatregelen

We maken een sluitende aanpak door middel van samenwerking rondom de vroegsignalering van het jonge kind.

Omschrijving (toelichting)

Door middel van het project Kansrijke start verbeteren we in 2022 de samenwerking in de keten waardoor we een betere signalering en werkwijze voor kwetsbare kinderen krijgen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het convenant vroegsignalisering kwetsbare kinderen met de samenwerkingspartners opgesteld en gesloten. In 2023 zal de verdere samenwerking met de ketenpartners vorm krijgen.

We ontwikkelen een integrale aanpak tussen onderwijs en de zorg voor jeugd

Omschrijving (toelichting)

Door middel van goede afspraken en een versterkte samenwerking met de scholen in Opsterland en het project EED, zal in 2022 de aanpak zorg en onderwijs verder ontwikkeld worden.

Kwaliteit (toelichting)

Het project Ernstige Enkelvoudige Dyslexie binnen het basisonderwijs Opsterland is in 2022 opgestart. Regionaal is overleg opgestart om de integrale aanpak tussen onderwijs en de zorg voor jeugd verder op te pakken.

We spannen ons in voor een aanbod ten aanzien van vrije tijd, sport en specifieke thema's rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting, alcohol en drugs onder andere door middel van voorlichting in het onderwijs.

Omschrijving (toelichting)

We hebben een brede scope op het welzijn van jeugdigen en proberen indien nodig hierbij aanbod te creëren. Zo is er in 2022 aandacht voor het jeugdsozenbeleid, voorlichting ten aanzien van verschillende problematieken en ander preventief aanbod om zo vroeg mogelijk te kunnen bijsturen bij problemen. We hebben een goede samenwerking met netwerkpartners.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een aanbod voor voorlichting ontwikkeld en uitgevoerd op de basis- en middelbare scholen. Er is een breed preventief aanbod voor jeugd beschikbaar.

Doelstellingen

Wij willen een efficiëntere toegang tot zorg

We blijven onderzoeken in hoeverre gezinnen de toegang tot de zorg het meest efficiënt kunnen vinden bij verschillende vraagstukken.

Maatregelen

In de gemeentelijke organisatie borgen we de gemaakte afspraken ten aanzien van inkoop 2022 en contractmanagement

Omschrijving (toelichting)

De procedures en afspraken rondom inkoop van zorg en ondersteuning voor jeugd zijn helder en bij iedereen in het Gebiedsteam bekend.

Kwaliteit (toelichting)

De nieuwe inkoop en het contractmanagement (onder andere specialistische jeugdhulp) is uitgesteld om inkooptechnische redenen tot 1 januari 2024.

We gaan in de uitvoering onze werkprocessen evalueren en aanpassen aan nieuwe afspraken

Omschrijving (toelichting)

We willen werkprocessen die passen bij de afspraken over het nieuwe inkoopstelsel.

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn verschillende aanpassingen van de werkprocessen van het gebiedsteam gedaan. De werkprocessen zijn in het huidige inkoopstelsel goed ingebed, maar gezien de aankomende wijzigingen in het nieuwe inkoopstelsel jeugdhulpverlening moeten er nog aanpassingen plaatsvinden.

We maken gericht samenwerkings- en resultaatafspraken met zorgaanbieders over tarieven, intensiteiten en wat Jeugd-, Wmo- en Wlz zorg is

Omschrijving (toelichting)

Om ervoor te zorgen dat de zorg vanuit de juiste wet vergoed wordt, is het nodig gericht samenwerkings- en resultaatafspraken te maken. Hierbij moeten wij ervoor zorgen dat iedereen over voldoende informatie en kennis beschikt.

Kwaliteit (toelichting)

Door middel van werkgroepen van Sociaal Domein Friesland (SDF) en een OWO-opgaveteam hebben we meegewerkt aan totstandkoming van de aanbesteding van jeugdhulp in Friesland en de implementatie daarvan. In de inkoop worden samenwerkingsafspraken gemaakt. De inkoop is uitgesteld tot 1 januari 2024.

We onderzoeken en evalueren de effectiviteit van de toegang

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk dat de bekendheid van het loket jeugdhulp (gebiedsteam) wordt vergroot. Hierdoor kan er meer controle komen op de omvang van de aanvragen en toewijzingen.

Kwaliteit (toelichting)

We zijn in 2022 gestart met een inkoop- en contractmanager om beter zicht te krijgen op de toewijzingen, met als doel de controle of dit in lijn is met de inkoop/contracten te verbeteren en grip te krijgen op de kosten. Daarnaast heeft er een continu cliëntervaringsonderzoek plaatsgevonden.

We ontwikkelen een werkwijze voor de samenwerking bij externe verwijzing op hoge intensiteiten

Omschrijving (toelichting)

We dragen zorg voor een goede samenwerking en gerichte afspraken met externe verwijzers en monitoren en controleren hoge intensiteiten op kostenefficiëntie en uitvoerbaarheid.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2022 de werkwijze van het gebiedsteam geborgd voor externe verwijzingen van hoge intensiteiten. Alle verwijzingen met een hoge intensiteit worden intern voorgelegd aan de contractmanager en kwaliteitsmedewerker. Hierna vinden verwijzingen plaats.

Doelstellingen

Wij zorgen voor een goede begeleiding van kwetsbare kinderen

We investeren in de kwaliteit van het gebiedsteam, gericht op kortdurende, snelle en efficiënte hulp waaronder het doorverwijzen naar passende hulp.

Maatregelen

We ontwikkelen en monitoren een eenduidige werkwijze voor de indicaties van de jeugdwet

Omschrijving (toelichting)

Door het nieuwe Friese ondersteuningsplan kunnen we in 2022 een eenduidige werkwijze vormgeven.

Kwaliteit (toelichting)

Het Friese ondersteuningsplan en veiligheidsplan zijn geïmplementeerd. Hierdoor heeft het gebiedsteam een beter inzicht in de hulpvraag en hulpverlening. De implementatie van het toekomstplan zal plaatsvinden in 2023.

We volgen en begeleiden de jeugdigen die geïndiceerd zijn voor de jeugdwet

Omschrijving (toelichting)

Wanneer jeugdigen na zorgvuldige indicatiestelling een beschikking voor jeugdhulp krijgen, dragen wij zorg voor een goede begeleiding naar de jeugdhulp en volgen we het verloop van het traject. We sturen bij indien nodig.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een goede werkwijze ontwikkeld voor het volgen en ondersteunen van jeugdigen die geïndiceerd zijn voor de jeugdwet. De raad wordt hier jaarlijks over geïnformeerd.

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Doelstellingen

In elk dorp is een dorpshuisfunctie aanwezig

De leefbaarheid en ruimte om elkaar te ontmoeten in de dorpen vinden wij belangrijk. Met de dorpshuizen en multifunctionele centra wordt hieraan een bijdrage geleverd.

Maatregelen

Wij ondersteunen het in stand houden van dorpshuizen en multifunctionele accommodaties.

Omschrijving (toelichting)

We willen zorgen dat dorpshuisbesturen en belanghebbende partijen de beschikking houden over een toekomstbestendige dorpshuisfunctie. In 2021 is een nieuwe kadernotitie dorpshuizen vastgesteld. We maken samen met de dorpshuizen een koersplan per dorpshuis.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de Kadernota 'Samen voor toekomstbestendige dorpshuizen!' vastgesteld door de raad. Op basis van deze kadernota is in 2022 voor ieder dorpshuis, in samenspraak met de besturen van de dorpshuizen, een koersplan opgesteld. In de koersplannen is onder andere vastgelegd hoe de eigendomssituatie van het dorpshuis is en welke activiteiten er plaatsvinden.

Doelstellingen

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven vanuit de dorpen

Als bij een initiatief vanuit een van de dorpen hulp wordt gevraagd van de gemeente, dan gaan wij graag met de initiatiefnemers in gesprek. In dat gesprek bespreken we hoe de gemeente kan faciliteren of ondersteunen. Dit geldt ook voor plannen van inwoners om een taak van de gemeente over te nemen (right to challenge).

Maatregelen

We maken afspraken met plaatselijke belangen over uitvoering van de dorpsvisies

Omschrijving (toelichting)

Een dorpsvisie dient onder meer gebaseerd te zijn op zo actueel mogelijke en objectieve gegevens. Dat zijn de dorpspiegels.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een werkproces beschreven voor het behandelen van de door Plaatselijk Belangen ingediende dorpsvisies. Dit proces loopt door in 2023.

Daarnaast is in 2022 het onderzoek Dorpspiegels uitgevoerd. De dorpspiegels laten zien wat er leeft in de dorpen in de gemeente Opsterland. Ze zijn in november 2022 opgeleverd en beschikbaar gesteld aan de Plaatselijke Belangen tijdens een gezamenlijke bijeenkomst.

We zetten een dorpsregisseur in

Omschrijving (toelichting)

De dorpsregisseur fungeert als spin in het web tussen de verschillende partijen en de gemeente. De inwoners, plaatselijk belangen en dorpssteunpunten kunnen bij deze dorpsregisseur terecht voor contact met de gemeente en de coördinatie van processen.

Overigens wordt de term dorpsregisseur vervangen door dorpencoördinator. Dit doet recht aan het feit dat deze in meerdere dorpen werkzaam is en aan het idee van gekanteld werken.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is een dorpencoördinator gestart. Sinds 2022 is de dorpencoördinator structureel opgenomen in de begroting en actief.

Wij werken samen met de dorpen en plaatselijke belangen

Omschrijving (toelichting)

Wij zien de leefbaarheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, woon- en energiecoöperaties, overige maatschappelijke organisaties en de gemeente.

We hebben met de dorpencoördinator proactief contact met de besturen van Plaatselijke Belangen. We informeren hen over relevante ontwikkelingen en gaan in gesprek over uitdagingen en kansen voor hun dorp.

Kwaliteit (toelichting)

De dorpencoördinator maakt onderdeel uit van het dorpenteam en is het eerste aanspreekpunt voor Plaatselijk Belangen. Daarnaast zijn alle dorpen in 2022 gekoppeld aan een dorpswethouder. De verdeling is als volgt:

- Anko Postma: Beetsterzwaag/Olterterp, Tijnje, Luxwoude en Langezwaag;
- Durk Durksz: Gorredijk, Wijnjewoude, Nij Beets en Bakkeveen;
- Libbe de Vries: Terwispel, Lippenhuizen, Hemrik en Jonkersland;
- Rob Jonkman: Frieschepalen, Ureterp en Siegerswoude.

Er is met ieder Plaatselijk Belang regelmatig contact geweest. Plaatselijk Belangen en het dorpenteam weten elkaar goed te vinden.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	Eenheid	Opsterland				Nederland			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	616	638	653	*	794	796	805	*
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tot en met 21 jarigen	1%	1%	*	*	1%	1%	*	*
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	% Kinderen in uitkeringsgezin	5%	4%	4%	*	6%	6%	6%	*
Achterstand onder de jeugd - Werkloze jongeren	% Werkloze jongeren	2%	3%	2%	*	2%	2%	2%	*
Netto arbeidsparticipatie	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	70%	69%	71%	73%	70%	70%	70%	72%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	287	379 ^	292	*	382	460^	431	*
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	193	173	*	*	207	202	*	*
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	11,0%	10,2%	9,6%	8,7%	12,3%	11,9%	10,5%	10,7%
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	1,7%	1,7%	1,7%	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
WMO Clienten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	600	610	610	550	680	700	649	640

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 14 maart 2022

^ De stijging van het aantal personen met een bijstandsuitkering t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door het beroep dat is gedaan op de (tijdelijke) TOZO regeling. Zonder deze regeling zien we geen significante wijziging in dit aantal bij de gemeente Opsterland

Wat heeft het gekost

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022 (primair)	Begroting 2022 (incl wijzigingen)	Realisatie 2022	Mutatie begroting/ realisatie 2022
Lasten	37.947	37.578	40.864	37.527	-3.337
Baten	11.783	10.343	11.080	10.352	-728
Saldo voor bestemming	-26.164	-27.235	-29.784	-27.175	2.609
Mutaties reserves					
Lasten	30	30	30	30	-
Baten	74	-	140	140	-
Saldo na bestemming	-26.120	-27.265	-29.674	-27.066	2.609

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2022	Realisatie 2022	Mutatie begroting/ realisatie 2022
Saldo per taakveld			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-2.226	-2.095	131
6.2 Wijkteams	-864	-884	-20
6.3 Inkomensregelingen	-3.576	-3.524	52
6.4 Begeleide participatie	-3.436	-3.254	182
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.181	-1.047	134
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-1.155	-1.132	22
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-6.726	-5.370	1.357
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-8.922	-8.588	333
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-353	-371	-17
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.346	-910	436
Saldo voor bestemming	-29.784	-27.175	2.609
Stortingen reserves			
Verbouw dorpshuizen	-30	-30	-
Totaal stortingen reserves	-30	-30	-
Onttrekkingen reserves			
AR-Geweldig Gorredijk dorpsdialoog	25	25	-
AR-Jeugd en jongerenwerk	19	19	-
AR-Inv. Wet Inburgering	34	34	-
AR-Uitbr. Dorpsbudgetten	14	14	-
Verbouw dorpshuizen	48	48	-
Totaal onttrekkingen reserves	140	140	-
Saldo na bestemming	-29.674	-27.066	2.609

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2022 € 2.609.000 voordeliger dan de begroting. Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Taakveld 6.1. Samenkracht en burgerparticipatie geeft in 2022 een voordeel van € 131.000 ten opzichte van de begroting.

Van de middelen voor inburgering van nieuwkomers die niet besteed zijn in 2022 (€ 92.000) wordt een voorstel tot resultaatbestemming gedaan. Op de verschillende onderdelen van het dorpenbeleid is er een financieel voordeel van € 49.000. Om extra inzet op dorpenbeleid in 2023 te realiseren wordt ook een resultaatbestemming voorgesteld (€ 25.000).

De verschillende projecten voor Geweldig Gorredijk laten een voordeel zien van € 50.000. De kosten voor welzijns-, vrijwilligers- en jongerenwerk laten een nadeel zien van € 9.000 ten opzichte van het budget.

De exploitatiekosten van de diverse MFC's en dorpshuizen geven in 2022 per saldo een nadeel van € 50.000 ten opzichte van de raming.

Alle overige posten op dit taakveld hebben samen een voordeel van € 6.000. De coronakosten op dit taakveld zijn in 2022 € 7.000

Taakveld 6.2 Wijkteams geeft in 2022 een nadeel van € 20.000 ten opzichte van de begroting.

Er is een voordeel op de begroting van € 124.000 op het versterken van de toegang. Van dit voordeel wordt voorgesteld € 120.000 als resultaatbestemming aan te merken. Dit om het versterken van de toegang in 2023 door te zetten.

Er is een nadeel van € 146.000 op de ondersteunende kosten gebiedsteams. Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt door stijgende doorbelastingen van Sociaal Domein Friesland en andere structurele lasten.

Binnen de begroting van programma 6 wordt in 2023 voor deze kosten extra budget vrijgemaakt.

Taakveld 6.3 Inkomensregeling geeft in 2022 een voordeel van € 52.000 ten opzichte van de begroting.

Er is een voordelig saldo op de inkomensregelingen van € 420.000. Dit overschot zal leiden tot een lager budget in de komende jaren.

Daar staat tegenover dat er € 348.000 meer uitgegeven is aan energietoeslag dan het budget wat de gemeente hiervoor ontvangen heeft. Er is aangegeven door het kabinet dat gemeenten voor de uitkering van de energietoeslag volledig gecompenseerd gaan worden. Dit moet in 2023 zijn beslag krijgen.

Verder is er een voordeel van € 79.000 op de diverse minimaregelingen. De kosten voor de TOZO en de uitvoeringskosten waren € 91.000 hoger dan begroot.

De overige posten laten een nadeel zien van € 8.000.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie geeft in 2022 een voordeel van € 182.000 ten opzichte van de begroting.

De jaarlijkse bijdrage aan Caparis was € 177.000 lager dan geraamd. De overige posten laten een voordeel zien van € 4.000

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie geeft in 2022 een voordeel van € 134.000 ten opzichte van de begroting

Dit voordeel wordt volledig veroorzaakt door lagere kosten (€ 110.000) en hogere inkomsten (€ 24.000) dan geraamd bij de uitvoering van de participatiewerkzaamheden.

Taakveld 6.6, 6.71 en 6.81 (kosten voor de uitvoering van de WMO) geven een voordeel van € 1.362.000 ten opzichte van de raming.

Er is een voordeel op de kosten voor individuele en collectieve voorzieningen WMO en PGB van € 743.000. De stijging van het aantal nieuwe cliënten was lager dan ingeschat en we hebben per cliënt minder zorg en gemiddeld minder zware zorg ingezet.

Daarnaast is er ook een voordeel op Beschermd Wonen (BW) van € 526.000. De uitvoering en financiering van BW vindt provincie breed plaats. Dit voordeel op BW is te benoemen als incidenteel omdat het voordeel grotendeels samenhangt met de overgang van cliënten naar de WLZ. Het is niet waarschijnlijk dat we in 2023 weer zo'n voordeel op BW hebben.

De eigen bijdrage die inwoners betalen voor het gebruik van WMO-voorzieningen is € 69.000 hoger dan geraamd. De overige kosten laten een voordeel zien van € 24.000.

Van het voordeel op het onderdeel preventievoorzieningen wordt een voorstel tot resultaatbestemming gedaan voor € 50.000. Dit om een haalbaarheidsonderzoek OKO (opgroeien in een kansrijke omgeving) in 2023 te kunnen bekostigen

Taakveld 6.72 en 6.82 (kosten voor de uitvoering van Jeugd) geven een voordeel van € 769.000 ten opzichte van de raming.

Er is een voordeel op de kosten voor individuele voorzieningen Jeugd (ZIN en PGB) van € 504.000. Dit voordeel wordt onder andere veroorzaakt door de aanpassing van het woonplaatsbeginsel in 2022. Door deze aanpassing is de gemeente voor minder kinderen financieel verantwoordelijk. Een ander voordeel bij Jeugd van € 143.000 is de afrekening van de gecertificeerde instellingen over 2021.

Aan procesregie en directe zorgverlening is € 146.000 minder besteed dan begroot. En er zijn in 2022 nog voor € 24.000 aan coronakosten op dit taakveld.

Mutaties in reserves bij dit programma zijn conform de begroting.